

Daar zijn de ouders

Twintig procent van de ouders voelt zich niet of weinig betrokken bij het beleid van de school. Vooral ouders van leerlingen uit het secundair onderwijs (33 %) klagen daarover. Toch is 51 procent van de ouders tevreden (38 %) tot zeer tevreden (13 %) over de inspanningen van de school om hen bij het onderwijs van hun kinderen te betrekken. Vooral in de lagere school valt dat op (59 %). 27 procent van de ouders heeft een gematigd oordeel. «Het hangt een beetje af van wat je er zelf voor wil doen», zeggen sommigen. Veel ouders vinden trouwens dat ze te weinig weten over de wereld van het onderwijs.

Dit blijkt uit een enquête die **KLASSE VOOR OUDERS** heeft gevoerd bij vijfhonderd Vlaamse ouders. Opzet van het nieuwe blad is de betrokken-

JOURNAAL

heid van alle ouders bij opvoeding en onderwijs te ondersteunen en te verhogen. **KLASSE VOOR OUDERS** verschijnt maandelijks voor ouders met kinderen in de kleuterschool, lagere school of in de eerste graad van het secundair onderwijs. Scholen staan vrijwillig in voor de verspreiding van de publicatie. Ze zijn dus niet verplicht. Enkel als ze zich inschrijven voor het project kunnen ze de nieuwsbrief aan de ouders verspreiden. Toch schreef al bij het begin één op de twee scholen in. Dat betekent dat 300.000 leerlingen elke maand de gratis nieuwsbrief mee naar huis krijgen.

300.000 leerlingen krijgen een gratis nieuwsbrief mee voor hun ouders.

PMS

Uitgelekt

Honderd PMS-centra voor de Vlaamse gemeenschap zouden in de toekomst moeten volstaan. Het huidige driehonderdtal PMS- en MST-centra zou worden uitgenodigd om zich per bestuurlijk arrondissement te herorganiseren tot *Centra voor Leerlingenbegeleiding*. Dit bericht lekte uit in de pers. «Het voorstel omvat geen enkele besparingsintentie», zegt *Luc Tesseur*, kabinetsadviseur van de onderwijsminister. «Het is veeleer een denkoefening over hoe we dezelfde middelen optimaler kunnen gebruiken. Daarom heet de discussienota over PMS en MST: *het geheel is meer dan de som der delen*. Deze nota heeft uitsluitend een kwaliteitsverbetering op het oog. Daarvoor is, net als in het secundair onderwijs, een schaalvergroting nodig. Vlaanderen telt nu 202 PMS-centra met een gemiddelde bezetting van zeven tot acht mensen, van wie één directeur. Dit is té kleinschalig.

Te kleinschalig?

Daarom is er een voorstel om de centra groter te maken, met bijvoorbeeld één directeur voor vijftien tot twintig mensen. Het aantal personeelsleden zal dus niet verminderen, wel het aantal directeurs. Maar er zal meer ruimte komen om bijvoorbeeld een jurist, een computerdeskundige, een logopedist of een kinesist aan te werven. Om de schaalvergroting te doen slagen, mogen de PMS-centra geen verlies lijden door groter te worden. Honderd is slechts een richtlijn.»

Ongewenste intimiteit

De nare gebeurtenissen met de verdwenen en vermoorde kinderen verhoogt de druk op de school. De gemeenschap verwacht dat het onderwijs gepaste maatregelen neemt en *iets* doet aan de sociale weerbaarheid van de kinderen. Voor de eindtermen sociale vaardigheden in het basisonderwijs had de Dienst voor Onderwijsontwikkeling (DVO) oorspronkelijk «de lichamelijke en seksuele relatie» en «de leerlingen weten zich te verdedigen tegen ongewenste lichamelijke nabijheid of intimiteit van leeftijdgenoten of anderen» opgenomen. Maar na het maatschappelijk debat en de inspraak van alle *onderwijspartners*, zoals de koepels, werden deze eindtermen uit de voorstellen geschrapt.

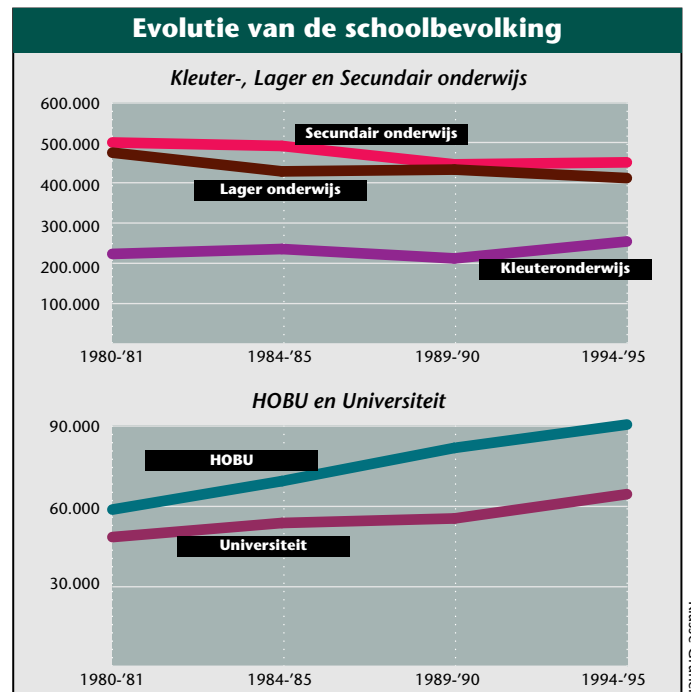

Kinderen kunnen hun rechten doen respecteren

De goedgekeurde eindtermen bevatten nu onder meer nog wel de volgende items: de leerlingen kunnen iemands hulp inroepen, zich laten helpen, kritisch nadenken over bepaalde maatschappelijke toestanden, hun rechten doen respecteren, een gesprek voeren met een volwassene en op beleefde wijze onder woorden brengen t.o.v. ouderen wat zij denken dat zij verkeerd doen. Van uitdrukkelijke lichamelijke of seksuele aspecten is geen sprake meer.

SCHOOLBEVOLKING

Uitgestelde geboortegolf

Begin september vorig schooljaar telde het departement Onderwijs 1.096.742 leerlingen in het basis- en secundair onderwijs. Dit schooljaar zou het aantal leerlingen in het lager onderwijs toenemen. Dat is het uitgestelde gevolg van een geboortegolf tussen 1989 en 1992. In het secundair onderwijs verwacht men een daling van de schoolbevolking. (*Statinfo - Statistische informatiebrochure van het Vlaams onderwijs - schooljaar 1994-'95 - departement Onderwijs*)

CONTROLE

Leerkrachten minder snel ziek

Het ziekteverzuim gaat in dalende lijn. Wanneer *Secur* spontaan op controle gaat bij ziekgemelde leerkrachten stuurt de firma gemiddeld slechts zes à zeven procent van hen wegens onrechtmatig ziek zijn onmiddellijk naar school terug. Wanneer de school zelf om controle vraagt, stijgt het percentage tot negen procent. Leerkrachten melden zich minder snel ziek. Er is wel een bepaald patroon merkbaar in de ziektemeldingen. Ofwel blijven leerkrachten twee-drie dagen thuis ofwel meteen veertien dagen. In dit laatste geval stelt de school op kosten van het departement Onderwijs in Brussel een vervanger aan. Een enveloppefinanciering moet een eind maken aan dit systeem van derde-betaler. Een secundaire school moet dan zelf haar pakket uren voor personeel én vervanging beheren en dus voor de vervanging van zieke leerkrachten uit eigen middelen putten. Volgens *Securex* waren er in januari (stukje kerstvakantie) 11.000 ziektemeldingen, in februari 16.000, in maart 14.600, in april (paasvakantie) 8500, in mei 11.500 en in juni 7600. Hét ziektebeeld is stress, dubbel zo hoog als in sectoren met handenarbeid. Rugklachten en overspanning worden voorts het meest opgegeven en duiken vaker op in het basis- en beroepssecundair onderwijs.

Meer stress, rugklachten en overspanning in het basis- en beroepssecundair onderwijs.

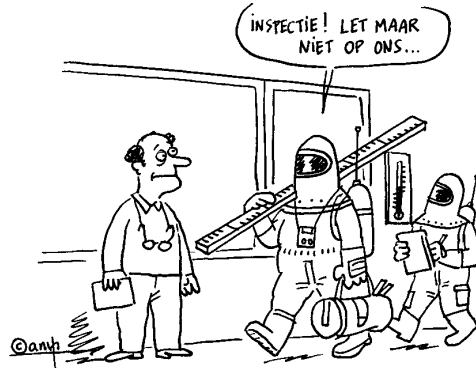
DOORLICHTING

Argwaan voor inspectie

Eén op de vijf leerkrachten staat negatief (13 %) tot zeer negatief (7 %) tegenover de doorlichting van de school door de inspectie. De grootste groep heeft een gematigd oordeel (39 %). Eén op de drie leerkrachten bekijkt de zaak positief (28 %) tot zeer positief (7 %). Een klein gedeelte heeft geen mening (6 %).

Dat blijkt uit een exclusieve enquête van *KLASSE* bij 2000 Vlaamse leerkrachten.

Bij de *negatieven* blijken geen grote verschillen tussen de verschillende onderwijsniveaus: altijd ongeveer 20 %. Bij de *positieven* merken we dat verschil wel: regenten (23 %) en kleuterleiders (29 %) staan het minst positief tegenover de doorlichting, onderwijzers (34 %) zien er meer heil in. De uitschieters zijn leraars hoger secundair (41 % positief) en hoger onderwijs (47 % positief).

HOB

Soepeler uitstappen

Oudere personeelsleden van het hoger onderwijs buiten de universiteit (HOB) kunnen makkelijker uit het onderwijs stappen. Jonge tijdelijke personeelsleden krijgen uitzicht op een betere loopbaan. Sinds de inwerkingtreding van het HOB-decreet moeten hogescholen ernaar streven om maximum 85 procent van hun financiële enveloppe aan loonkost voor personeelsleden te besteden. Nogal wat hogescholen halen die norm niet en stoten daarom jongere tijdelijken af. Om dit tegen te gaan, voert onderwijsdecreet VII voor oudere leerkrachten die minstens 55 zijn en dertig jaar dienst hebben een nieuw stelsel in van volledige terbeschikkingstelling. Het personeelslid krijgt de garantie dat het wachtgeld 75 procent bedraagt van het laatste brutosalair. Dit wachtgeld wordt betaald uit de schoolenveloppe. De besparing van 25 procent per uitstappende 55-plusser kan de hogeschool gebruiken voor het loon van een tijdelijk personeelslid. Deze regeling geldt enkel voor instellingen die meer dan 80 procent van hun enveloppe aan personeelskost besteden. De maatregel geldt tot 31 december 2001. De bestaande maatregelen voor deeltijdse en volledige terbeschikkingstelling blijven bestaan.

SPIJBELLEN

Nergens ingeschreven

Leerlingen die na een tuchtsanctie definitief uitgesloten worden, hebben het vaak niet makkelijk om in een nieuwe school ingeschreven te raken. Veranderen van school kan er ongemerkt toe leiden dat bepaalde leerlingen nergens meer ingeschreven zijn. Om deze problemen te verhelpen, start het departement Onderwijs met het *experiment controle op de inschrijvingen en het regelmatig schoolbezoek*. Zo'n veertig secundaire scholen zullen vanaf deze maand hun scholieren strikter registreren en probleemoplossend werken met de onregelmatig aanwezigen. Regelmatige spijbelaars krijgen aandacht voor hun achterliggende problemen. Ze kunnen daarvoor rekenen op begeleiding van leraars, het PMS of de schoolarts.

NIETS GEMIST?

■ De voorlopige onderwijsbegroting voor 1997 bedraagt **239,3 miljard frank** (235,3 miljard in 1996). Hiervan gaat globaal 70 procent naar salarissen, 8 procent naar werking en 17 procent naar de financieringsenveloppen van het hoger onderwijs.

■ De Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO) deelt Vlaanderen in 78 regio's in. Dit kadert in de herstructurering van het secundair onderwijs. Om de vrije keuze van onderwijs te waarborgen, moet elke regio zowel voor ASO, TSO als BSO een voldoende gevarieerd aanbod van studierichtingen hebben. Dit betekent echter niet dat een ouder voor zijn kind in elke regio alle studierichtingen zal vinden. Specifieke richtingen als hotel, slagerij, toerisme of Rijn- en binnenvaart hoeven slechts één enkele keer te worden georganiseerd.

■ Leerkrachten op huisbezoek en een betere begeleiding in de klas moeten **kansarme kinderen** wapenen tegen het gevaar van hernieuwde armoede. In buurtplaatsen zouden leerlingen hun huiswerk kunnen maken, terwijl ouders en leerkrachten er elkaar beter zouden leren kennen. Dit stelt *Ludo Sannen* (Agalev) voor in enkele amendementen op het decreet basisonderwijs.

■ De Vlaamse **schoolgebouwen** zijn in een belabberde staat. Er is minstens 12 miljard nodig om alle kinderen een behoorlijk onderkomen te bezorgen. De onderwijsminister is zeker niet ongevoelig voor de problematiek maar de benodigde bedragen zijn gigantisch.

■ *Jan Renkema*, auteur van de officiële Leidraad, de inleiding op het Groene Boekje, roept de leraars op **tussenletterfouten** niet aan te rekenen.

NIEUWE SPELLING